

BIBLIOGRAFIE

Recensie eindwerk Luc Devincke

De heer Luc Devincke diende in het academiejaar 2007-2008 de paper *Openbaar vervoer in Gent: de periode van de MIVG 1961-1991* in, voor het behalen van de graad van Bachelor in de Geschiedenis aan de VUB. Prof. dr. Guy Vanthemsche was eveneens promotor van zijn eindverhandeling *Stedelijk beleid inzake openbaar vervoer Gent 1965-1985. Een vergelijkende studie van partijen en drukkingsgroepen* in 2008-2009 ingediend aan vermelde universiteit voor het behalen van de graad van Master in de Geschiedenis. Het *kantelend denken* over stedenbouwkundig beleid, dat de kritische jaren 1970 kenmerkte, hield de onderzoeker in de ban. Dat was in het bijzonder het geval

waar het de omslag in het politieke denken over een semi-metro voor Gent betraf.

Luc Devincke heeft onderzoekwerk verricht waarbij een breed spectrum aan bronnen is aangeboord: van archivalia over niet-gepubliceerde licentiaatverhandelingen tot (inter-) nationale vakliteratuur. De methodiek brengt het risico mee dat het aaneenrijgen van de gedistilleerde informatie leidt tot een dispaaraat verhaal. Algemene beschouwingen botsen wel eens met lokale feiten die meer to the point zijn. De uitwijdingen, die hij systematisch als blikverruimende introductie gebruikte, dragen helaas onvoldoende bij tot een scherpe(re) vraagstelling.

De onderzoeker weet wel de aandacht te vestigen op informatieve stukken. In het SAG, het Amsab en in het Liberaal Archief te Gent bevinden zich archivalia die complementair zijn aan het politieke archief van wijlen Jacques Monsaert en die relevant zijn voor het onderwerp van onderzoek. Het 'Fonds Jacques Monsaert' wordt bewaard in het Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis Dr. Maurits Gyseling (DSMG). Het is een uitgebreid, persoonsgebonden, beleidsarchief waarin veel stukken over stedenbouw aanwezig zijn. De documenten verschaffen vertrouwelijke informatie die door de band niet toegankelijk is voor onderzoekers, noch naar de aard noch naar de inhoud ervan. Het archief is bijzonder omdat de politicus Monsaert buitengewoon geïnteresseerd was in stedenbouw en als beleidsvoerder geëngageerd in de stadsontwikkeling. Zo speelde Jacques Monsaert een markante rol in het transitieproces dat leidde tot stadsvernieuwing te Gent, wat algemeen als een trendbreuk op het gebied van de stadsontwikkeling gemarkeerd staat. Monsaert zijn politieke carrière te Gent (1977-1989) viel samen met *het kantelen van het denken over stedenbouw* en met het gelijktijdig zoeken naar alternatieve planningsconcepten. De verweving van politiek beleid met de discipline stedenbouw is in dit archief prominent aanwezig. Onderzoek waarin de verknoping tussen beide centraal staat, is in Vlaanderen zelden gepubliceerd. Luc Devincke heeft daartoe een bijdrage geleverd door een licht te werpen op wat voorafging aan de gemeenteraadsverkiezingen van 10.10.1976; in het bijzonder met betrekking tot de standpunten die toen zijn ingenomen over het wel of niet bouwen van een semi-metro te Gent.

Luc Devincke's verhaal komt op kruissnelheid (p. 111-119) waar hij de politieke activiteiten van de protagonist André Vanhove en van Piet Van Eeckhaut in relatie brengt met de houding van hun voormannen: enerzijds Willy Declercq en anderzijds Gilbert Temmerman. De eindverhandeling bevat boeiende biografieën van Piet Van Eeckhaut, André Vanhove en van Jacques Monsaert; drie belangrijke spelers in het transitieproces dat leidde tot de meta-

morfose van het stadsbeeld. De scriptie wekt echter de indruk dat de chronologie van de feiten en het verband met beleidsbeslissingen heel eenvoudig ineen zat. De causaliteit en de zelfzekerheid eigen aan de formulering roepen bij de kritische lezer reserves op. Verschillende uitspraken zijn niet onderbouwd. Zij moeten op zijn minst sterk genuanceerd worden. Of de inbreng van Prof. Jan Tanghe tijdens de verkiezingscampagne van de CVP Gent-Eeklo voor de gemeenteraadsverkiezingen van 10.10.1976 zo direct was als beschreven is, is bijvoorbeeld zeer de vraag.

De historicus ontdekte via het internet de Google Picasa webalbums die gewijd zijn aan *het kantelen van het denken over stedenbouw* tijdens de jaren 1970-1980. De grote hoeveelheid afbeeldingen die hij er aan ontleende, vormt een indicatie van de kwaliteit en van de beeldende kracht van het materiaal dat uit het legaat van Jacques Monsaert is geput. Van de 95 afbeeldingen die Luc Devincke in zijn scriptie opnam zijn er 23 waarbij het inventarisnummer uit het Fonds Monsaert is vermeld. Daarnaast zijn 32 afbeeldingen van DSMG herkomst gedownload. De onderzoeker verwijst in zijn eindverhandeling echter niet één keer naar de vier openbare Picasa webalbums waaruit beeld en duiding is gehaald. Hij vermeldde in zijn bibliografie evenmin de bijdrage *Tijdens de scharnierjaren 1976-1977 kantelden het denken over en de praktijk van de stedenbouw. De case Gent. Jacques Monsaert als Gentse 'brugfiguur' tussen stedenbouw als wetenschap en stedenbouw als beleidsinstrument*, verschenen in het Jaarboek 2007 van De heemkundige kring De Oost-Oudburg.

Luc Devincke heeft de selecte keus van archivalia die hij aan het Fonds Monsaert ontleende in een ruimer politiek kader geplaatst. Daardoor heeft hij impliciet een kwaliteitstoets uitgevoerd op een beperkt sample stukken uit vermeld fonds. Het ontlenen, via het internet, van 55 van de 95 afbeeldingen aan de collecties van het DSMG is, naar mag worden aangenomen, indicatief voor de intrinsieke waarde van het 'Fonds Monsaert' evenals van de beeldbank beheerd door het DSMG. Wie zelf stukken uit het beleidsarchief van Jacques Monsaert wil inkijken, is welkom in het Documentatiecentrum. Voor een teaser kan op het internet de volgende URL ingetikt worden:
<http://picasaweb.google.com/fmanufactum1>.

André Coene, planoloog